

"ما همگی مجید هستیم!": همبستگی بین المللی برای ایران

بینش و انگیزه

طی سال های پس از انقلاب ۱۳۵۷ جنبش دانشجویی همیشه با سرکوب شدید از سوی رژیم مواجه بوده و حکومت سعی داشته با اعمال محدودیت های بسیار در فضای دانشگاه ها عرصه را بر فعالین دانشجویی تنگ نماید. پس از انتخابات سال ۸۸ این محدودیت ها شدت گرفت و بسیاری از فعالین دانشجویی بازداشت شده و یا از تحصیل محروم گردیدند. مجید توکلی از جمله قربانیان این دوره می باشد یعنی زمانی که در دوازدهم ژوئن ۲۰۱۲ - ۲۲ خرداد ۱۳۸۸ - انتخابات ریاست جمهوری برگزار شد. در این انتخابات محمود احمدی نژاد رئیس جمهور و میر حسین موسوی کاندیدای پیشناز اصلاح طلبان و دو کاندیدای دیگر به رقابت پرداختند. نتیجه انتخابات به دلیل شبهه تقلب و دستکاری در آرا مخدوش بود. وزارت کشور احمدی نژاد را با ۶۴٪ آرا پیروز انتخابات اعلام کرد ولی میرحسین موسوی و میلیون ها نفر طرفدارانش معتقد بودند که آن ها پیروز انتخابات هستند. [۱] اعلام نتیجه رسمی انتخابات با اعتراضاتی جدی و گسترده مواجه شد. عموم مردم بر این باور بودند که در انتخابات تقلب شده و به همین سبب، اعتراضات گسترده در سراسر کشور بروز کرد. اپوزیسیون "جنبش سبز" علیه این انتخاب مجدد احمدی نژاد تشکیل شد. واکنش رژیم، سرکوب فوری و شدید مخالفین بود. رژیم نیروهای لباس شخصی طرفدار خود را به خیابان آورد تا به ضرب و شتم مخالفین پردازند. معترضین و فعالین شناخته شده اصلاح طلب را به زندان انداخت. برای جلوگیری از پوشش خبری اعتراضات، ورود روزنامه نگاران خارجی را ممنوع کرده و کوشش کرد که جلوی ارتباط شهروندان با هم دیگر و نیز با خارج از کشور را بگیرد. در زمانی کوتاه پس از انتخابات، اگر نه هزاران بلکه صدها نفر به زندان افتاده، شکنجه شده و مورد تجاوز قرار گرفتند. با همه این ها تظاهرات اپوزیسیون ماه ها ادامه داشت و سبب شد که رژیم سرکوب ها را تشدید نموده و کاندیداهای ریاست

جمهوری، موسوی و کروبی را تحت حبس خانگی قرار دهد که هنوز هم ادامه دارد.^[2]

در هفتم دسامبر سال ۲۰۰۹ مجید توکلی از رهبران جنبش دانشجویی، پس از سخنرانی انتقاد آمیزی که در جمع دانشجویان دانشگاه امیر کبیر داشت بازداشت شد. ده ها هزار دانشجو در سراسر کشور برای بزرگداشت روز دانشجو اقدام به تظاهرات کرده بودند. روز دانشجو سالروز کشته شدن سه دانشجو بر اثر تیراندازی در سال ۱۹۵۳ است.^[3] با آن که صدها نفر از فعالین سیاسی در آن سال بازداشت شده بودند، بازداشت مجید توکلی به سرعت نظرها را به خصوص در سطح بین المللی جلب کرد. این جلب نظر تنها به این خاطر نبود که مجید توکلی از رهبران شناخته شده جنبش دانشجویی است، بلکه بیشتر به این دلیل بود که خبرگزاری فارس وابسته به رژیم ادعا کرد که مجید توکلی برای فرار، لباس زنانه پوشیده است. فارس برای این که این ادعای خود را ثابت کند عکس او را با روسری و چادر چاپ کرده بود. اپوزیسیون دانشجویی به سرعت نسبت به این عمل فارس که هدفش بی اعتبار کردن یکی از رهبران مورد احترام جنبش بود، واکنش نشان داد.^[4] قصد رژیم شرمسار کردن این فعال سیاسی بود، ولی انتشار عکس ها با واکنشی متفاوت روبرو شد. پس از انتشار عکس ها صدها مرد در داخل و خارج از کشور در کمپینی آنلاین به نام "ما همگی مجید هستیم" شرکت کردند. آن ها عکس های خود را با روسری مانند عکس مجید، در سایت های مختلف منتشر کردند. کمپین که در فیس بوک و سایر سایت های پر بیننده ایرانی سازمان داده شده بود، هم زمان هم مخالفت خود را با رژیم اعلام می کرد و هم از مجید توکلی حمایت می نمود. کمپین در عین حال اعتراض خود را علیه رژیم جمهوری اسلامی به خاطر رفتاری که با زنان دارد و به خصوص تحمیل خشونت آمیز پوشش اجباری به آن ها نشان می داد.

اهداف و مقاصد

روایت رسانه های خبری وابسته به رژیم از ماجرای توکلی کوششی آشکار برای شرمند کردن یکی از رهبران سرشناس جنبش دموکراسی خواهی بود و اپوزیسیون اصرار داشت که داستان فرار توکلی دروغ است. گزارش فارس توکلی را یکی از رهبران اصلی ناآرامی ها خواند و مستقیماً او را با ابوالحسن بنی صدر مقایسه می کرد. بنی صدر اولین رئیس جمهوری ایران پس از انقلاب بود که بعداً با آیت الله خمینی اختلاف پیدا کرد و به خارج از کشور گریخت. بنا بر ادعای رژیم، او برای فرار، سبیل خود را تراشید و روسری زنانه به سر کرد. فارس از مقایسه توکلی با بنی صدر، به دنبال این بود که تصویری ضد انقلابی از او و سایر اپوزیسیون ارائه داده و آن ها را در یک خط قرار دهد.

در حالی که هدف از انتشار عکس ها بی آبرو کردن یکی از صریح ترین منتقدین رژیم حاکم بود، صد ها نفر از ایرانیان که معتقد بودند او را به زور وادار به این کار کرده اند، از طریق کمپین "ما همگی مجید هستیم" به دفاع از توکلی برخاستند. آن ها برای همبستگی با او لباس زنانه پوشیدند و به این ترتیب ادعای به زعم فارس، "مرد نبودن" را به سمبل همبستگی و مبارزه تبدیل کردند. هدف اولیه کمپین، اعتراض به بازداشت مجید توکلی و نیز تلاش خبرگزاری فارس برای بی اعتبار کردن و تحقیر او بود. سازمان دهندگان "ما همگی مجید هستیم"، خواستار آزادی مجید توکلی بودند و این خواسته را در صفحه فیس بوک خود صراحتاً اعلام کردند.^[6] در دوران بحرانی پس از انتخابات ایران، کمپین "ما همگی مجید هستیم" به سرعت گسترش یافت و توجه جهانی را به خود جلب کرد. صد ها نفر عکس های خود را در حالی که علامت پیروزی را به نشانه پشتیبانی از جنبش سبز نشان می دادند، عکس های خود را منتشر کردند. در طی ۴۸ ساعت پس از راه انداختن فیس بوک "مجید توکلی را آزاد کنید" بیش از چهار صد نفر عکس های خود را منتشر کردند.^[6] وبسایت "ایرانیان دانت کام" عکس بیش از سیصد نفر را که حجاب داشتند و بیشتر آن ها سبز پوشیده بودند، منتشر کرد.^[7] عکس فتوشاپ شده بسیار معروفی در وبسایت ها ظاهر شد که در آن، صورت خامنه ای رهبر ایران جایگزین صورت توکلی شده بود. این کار در حقیقت بازتاب باور عمومی بود که اعتقاد داشت تصویر توکلی فتوشاپ شده است. طرفداران و فعالین سیاسی فیس بوکی را راه انداختند که عنوانش "**مجید توکلی را آزاد کنید**" بود. آرم این صفحه تصویر مردی است با روسری سبز که بر روی سینه اش نوشته شده است "مجیدهای توکلی". در این فیس بوک، ابتدا از مردان خواسته شده که تصویر خود با روسری را برای نشان دادن همبستگی با زندانیان سیاسی بفرستند و سپس از آن ها خواسته می شود نامه سرگشاده ای خطاب به رئیس قوه قضائیه ایران، آیت الله آملی لاریجانی را امضاء کرده و از او درخواست آزادی مجید توکلی و دیگر دانشجویان زندانی سیاسی را بنمایند.

توکلی گرچه خودش در زندان بود، ولی سوابق سیاسی او و موقعیتش در جنبش دانشجویی سبب شد کمپین آنلاینی به نام او راه اندازی شود. قبل از حوادث ژوئن ۲۰۰۹، توکلی و چند نفر دیگر از دانشجویان دانشگاه امیر کبیر در ماه مه ۲۰۰۷ بازداشت شدند. جرم آن ها انتشار مطالب و کاریکاتور ضد دولتی در چهار نشریه دانشجویی بود. آن ها جرم را نپذیرفتند و مدعی شدند که آرم آن ها دزدیده شده و نسخه های چاپ شده نشریه دانشجویی جعلی است. توکلی و دو نفر دیگر از دانشجویان به جرم فعالیت علیه حکومت و اهانت به رهبری محکوم شدند. آن ها طی نامه ای اعلام کردند در زندان شکنجه شده و وادار به اعترافات غیرواقعی شده اند. توکلی ابتدا به سه سال و نیم حبس محکوم شد ولی بعداً در اوت ۲۰۰۸ آزاد شد. او مجدداً در فوریه ۲۰۰۹ بازداشت و چند هفته قبل از انتخابات رئیس جمهوری آزاد شد.^[8]

توکلی در شرایط نا آرامی های پس از انتخابات، بار دیگر پس از سخن رانی در دانشگاه امیر کبیر بازداشت شد (۷ دسامبر ۲۰۰۹). او در این سخنرانی انتقادات شدیدی در زمینه سیاست خارجی، سیاست های شکست خورده اقتصادی، بد رفتاری با زنان و اقلیت های قومی و سرکوب نهادهای جامعه مدنی به دولت وارد کرد. توکلی در نامه ای از زندان دیدگاه های خود را درباره جنبش سبز و آینده اپوزیسیون ایران ارائه کرد. او از نسل جوان می خواهد که برای تغییر مبارزه کنند و در نامه ای از پشت میله های زندان می نویسد: "نسل امروز باید بداند که فرصت امروز سعادت است که بسیاری از مردم دنیا غیبه آن را می خورند که در چنین شرایطی حضور داشته باشند تا شانس مشارکت فعالانه در رقم زدن به سرنوشت آینده خود را داشته باشند". هم زمان او بر اهمیت تعهد جنبش سبز بر مبارزه بی خشونت اشاره نموده و خواستار اتحاد تمام نیروهای اپوزیسیون می شود. توکلی می گوید که این دو کنش، می توانند سبب پیروزی جنبش سبز شوند. در این نامه توکلی جنبش سبز را تبیین نموده و ارزش های محوری آن را می شناساند: "فراگیر بودن ارزش ها، در بردارندگی همه خواسته های اصلی در تاریخ جدید مبارزات، احترام به ارزش ها و حقوق دیگران، در شناخت نخست از انقلاب، استبداد ستیزی و نفی هر گونه ظلم ارزش شناخته می شود، پلورالیسم و رواداری به عنوان ضامن همراهی و همدلی و متضمن مسالمت آمیزی زیست سیاسی و اجتماعی آینده است. فرا ارزش هایی چون آزادی و برابری و همبستگی و اصول جهان شمول انسانی و اخلاقی و حقوق بشر و صلح، کلیات نظام فرا دینی دموکرات آینده ایران را شکل می دهد. باید دانست که جنبش سبز ایران، جنبشی مردمی بر پایه شکل گیری کمپنی فرا گیر از ایرانیان به قصد تغییر وضع موجود به دور از خشونت و در مبارزاتی مسالمت آمیز بر پایه کمپنی موسوم به انقلاب مخملی برای رسیدن به آزادی و دموکراسی است و ادامه حرکت های انقلابی مشابه می باشد". و در جایی دیگر: "فارغ از آن چه دستگاه تبلیغاتی رژیم و

طرفدارانش در باره انقلاب مخملی می گویند، جنبش سبز مایه افتخار همه ما است".^[9]

»»
فرا ارزش هایی چون آزادی و
برابری و همبستگی و اصول
جهان شمول انسانی و اخلاقی
و حقوق بشر و صلح، کلیات
نظام فرا دینی دموکرات آینده
ایران را شکل می دهد.

- مجید توکلی

سخنرانی توکلی در دانشگاه امیر کبیر مجازات های سختی را برای او از طرف قوه قضائیه ایران به همراه داشت. پس از محاکمه که در طی آن وکیل او از ادامه وکالت منع شد، توکلی مجدداً به جرم فعالیت های ضد رژیم و توهین به مقامات حکومتی، به هشت سال و نیم حبس محکوم شد و از ژانویه تا مه سال ۲۰۱۰ او بیشتر اوقات را در سلول انفرادی گذراند. توکلی در اعتراض به رفتار بد زندانبانان دست به اعتصاب غذا زد و در اواخر ماه مه دچار مشکلات تنفسی شد.^[10] توکلی از زندان اوین به زندان رجائی شهر منتقل شد. زندان رجائی شهر عموماً محل نگهداری زندانیان جنایتکار و خشن است.^[11] علی رغم فشارهای سخت و طاقت فرسا، این فعال سیاسی جوان بر این باور است که رژیم در سرکوب مخالفین نهایتاً شکست خواهد خورد. در نامه ای در سپتامبر ۲۰۱۰ نوشت: "پس از آن همه دروغ و تقلب و خیانت، پس از آن همه بازداشت و سلول انفرادی و شکنجه و تجاوز و جنایت، پس از آن همه دادگاه های نمایشی و خطبه های ننگین و مصاحبه های دروغین و اعترافات ساختگی و پرونده سازی و تهمت پراکنی و وقاحت، امید همچنان زنده مانده است و مردم ما مشتاقانه در آرزوی روزی هستند که دشمنان ما که دشمنان دموکراسی و آزادی خواهی و حقوق بشر هستند، رسوا شده و چهره واقعی آن ها برای همه مردم شناخته شود."^[12]

»»
پس از آن همه دروغ
و تقلب... امید همچنان زنده
مانده است و مردم ما مشتاقانه
در آرزوی روزی هستند که
دشمنان ما که دشمنان
دموکراسی و آزادی خواهی و
حقوق بشر هستند، رسوا شده
و چهره واقعی آن ها برای همه
مردم شناخته شود.

- مجید توکلی

فضای مدنی

رهبر حکومت دینی ایران آیت الله علی خامنه ای است که این سمت را از سال ۱۹۸۹ عهده دار بوده است. در این حکومت، علی رغم پیچیدگی های ظاهری و نهادهای متعدد حکومتی، این خامنه ای است که حرف آخر را می زند و کنترل نهایی بر دولت و کلیه امور کشور را دارد. از میان ابزارهایی که برای کنترل کشور به کار می گیرد، مهم ترین آن ها سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است که نیرویی شبه نظامی و ماموریت آن حفظ رژیم و شخص خامنه ای است. سپاه

پاسداران علاوه بر مسئولیت های نظامی اش بر بسیج نیز نظارت می کند- شبه نظامیان طرفدار رژیم که وظیفه اش شکستن تظاهرات و نیز سرکوب ناراضیان داخلی است.

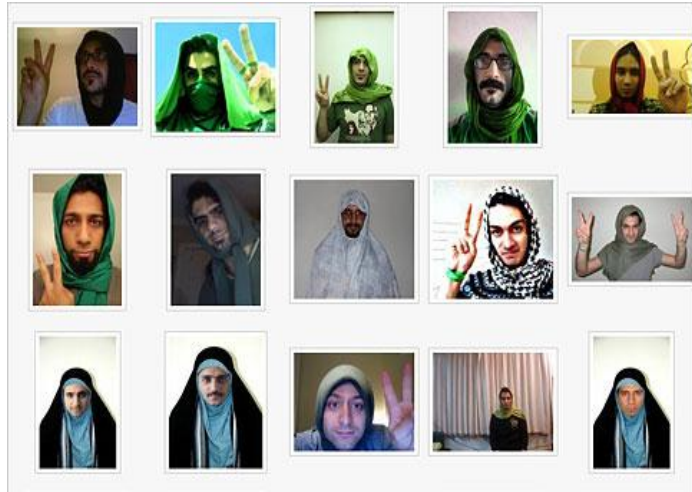
در جمهوری اسلامی هرگز مطبوعات آزاد نبوده و جامعه مدنی وجود نداشته است. حتی در دوران ریاست جمهوری محمد خاتمی که اصلاح طلب بود و اصلاح طلبان مجلس را هم کنترل می کردند، تندروها نهایت کوشش خود را کردند تا گسترش آزادی های مدنی را سد کنند. در سال ۱۹۹۸ تعدادی از ناراضیان و روشنفکران در طی کشتاری که به قتل های زنجیره ای موسوم شد، توسط نیروهای وزارت اطلاعات کشته شدند و نیروهای امنیتی در تظاهرات دانشجویان در سال ۱۹۹۹ به زور متوسل شدند.^[13] علاوه بر آن قوه قضائیه در فاصله سال های ۲۰۰۱ تا-۲۰۰۴ بیش از صد روزنامه اصلاح طلب را بست و صدها روزنامه نگار و فعال سیاسی و دانشجویی را زندانی کرد.^[14]

در جریان وقایع پس از انتخابات ژوئن ۲۰۰۹ تقریباً بلافاصله نیروهای بسیج را به خیابان ها آوردند تا در تهران و سایر شهرستان ها تظاهرات را سرکوب کنند. نیروهای امنیتی با گلوله واقعی به تظاهر کنندگان شلیک کردند و مدرک مستند آن ویدئوی مرگ ندا آقا سلطان در بیستم ژوئن است. به علت این که دانشجویان نقش فعالی در جنبش اصلاح طلبی داشتند، دانشجویان فعالی مانند توکلی، با مجازات های سخت رژیم روبرو شدند. در حادثه معروف کوی دانشگاه تهران، اعضای بسیج به دانشجویان حمله کرده و در شب چهاردهم ژوئن حداقل پنج نفر از آن ها را به قتل رساندند.^[15] به گفته منابع اپوزیسیون، بیش از هفتاد و دو نفر در حوادث پس از انتخابات کشته شدند.^[16] یکی از نقاط اوج این موج سرکوب، دستگیری و به زندان انداختن انقلابی های رده بالا و مقام های معروف رژیم بود. مقامات سابق رژیم همراه با روزنامه نگاران، دانشجویان و شخصیت های سیاسی شناخته شده دستگیر شدند. از جمله این دستگیر شدگان سعید حجاریان مشاور سابق محمد خاتمی، رئیس جمهور بود که به طور دائم به مراقبت های پزشکی نیاز داشت. معاون سابق رئیس جمهور خاتمی، علی ابطی و نمایندگان سابق مجلس، بهزاد نبوی و مصطفی تاج زاده و ابراهیم یزدی ۷۸ ساله نیز جزء بازداشت شدگان بودند. ابراهیم یزدی از انقلابیون اولیه و وزیر سابق امور خارجه است.^[17]

روزنامه نگاران هدف اولیه سخت گیری و سرکوب بودند. صد نفر از آن ها بازداشت شده و پنجاه نفر دیگر هم مجبور به ترک کشور شدند.^[18] در سال ۲۰۰۹ خبرنگاران بدون مرز ایران را در ردیف صد و هفتاد و دومین کشور دنیا از نظر آزادی مطبوعات قرار داد. تنها چهار کشور از بین ۱۷۵ کشور بدتر از ایران بودند. از جمله خطرانی که روزنامه نگاران با آن مواجه بودند، بنا بر گزارش خبرنگاران بدون مرز: "سانسور مطالب قبل از چاپ، تحت نظر گرفتن روزنامه نگاران، بدرقتاری با آنان، فشار بر آن ها برای خروج از کشور، بازداشت های غیر قانونی و زندانی کردن بود"^[19] رژیم برای جلوگیری از انتشار اخبار مربوط به نا آرامی ها، سرویس تلفن های دستی را دچار اختلال نموده و سایت های اجتماعی اینترنت را مسدود کرد. فعالیت رسانه های خارجی را به شدت محدود کرده و آن ها مجبور شدند از فیلم های آماتوری استفاده کنند که معترضین در یوتیوب و سایر سایت ها گذاشته بودند. به موازات ادامه تظاهرات، مقامات رژیم سرعت اینترنت را کاهش داده و در سرویس پیامک های تلفنی اختلال ایجاد کردند. علاوه بر آن سایت هایی مانند جی میل را که مورد استفاده بیشتر فعالین سیاسی بود، مسدود کردند.^[20]

با آن که رژیم توانست خیزش مردمی را فرو بنشاند، اما محدودیت های جدی برای ارتباطات اینترنتی و فعالیت های مدنی کماکان باقی ماند. اصلاح طلبان انتخابات مجلس را در بهار ۲۰۱۲ تحریم کردند و محافظه کاران بدون رقابت بر نهادهای حکومتی مسلط شدند.^[21] از نشانه های روشنی که رژیم هنوز از عواقب حوادث پس از انتخابات هراس دارد و احساس تهدید می کند، حصر خانگی کاندیداهای ریاست جمهوری میر حسین موسوی - نخست وزیر در زمان جنگ ایران و عراق- و مهدی کروبی دو دوره رئیس مجلس است.

پیام و مخاطب

"ما همگی مجید هستیم" یک پیام روشن و مشخص داشت. علی رغم تلاش رژیم برای تحقیر یک عضو شناخته شده اپوزیسیون با نمایش او در لباس زنان، بسیاری از مردان دیگر در کنار او ایستادند و با او اعلام همبستگی کردند تا نشان دهند که به گفته فیس بوک آن ها: "زن بودن باعث شرمندگی نیست" [22] انجمن اسلامی دانشگاه امیر کبیر جایی که مجید توکلی آخرین سخنرانی خود را قبل از بازداشت کرد نیز واکنش مشابهی نسبت به عکس ها نشان داد. اطلاعیه این انجمن برای حمایت از توکلی و سایر زندانیان با این جمله شروع می شود: "نه تنها مجید توکلی بلکه همه دانشجویانی که توسط سرکوب گران دستگیر شده اند، باعث افتخار جنبش دانشجویی هستند. چه در لباس مرد باشند و چه در لباس زن". [23] فیس بوک کمپین نشان می دهد که این کنش، کنشی موفق بود. بسیاری دیگر به آن ها پیوستند و ۱۴۵۳ نفر در نامه سرگشاده ای به قوه قضاییه ایران، خواستار آزادی مجید شدند. [24]

در کمپین "ما همگی مجید هستیم" برخی از مشارکت کنندگان و ناظرین با پوشیدن لباس زنانه و افتخار کردن به آن، علاوه بر حمایت از توکلی، قصد اعتراض به تبعیض رژیم علیه زنان و حجاب اجباری را نیز داشتند. شیرین عبادی برنده جایزه نوبل در ستایش از کمپین "ما همگی مجید هستیم" به مشارکت کنندگان گفت: شما فریاد زدید که به مادران خود احترام می گذارید و از حقوق خواهران خود دفاع می کنید. [25]

فارغ از آن چه دستگاه
تبلیغاتی رژیم و طرفدارانش
در باره انقلاب مخملی می
گویند، جنبش سبز مایه افتخار
همه ما است.
- مجید توکلی

فعالیت های فراگستر

طبیعت غیر متعارف کمپین و قرار داشتن اخبار جنبش سبز در مرکز نقل اخبار دنیا سبب شد که "ما همگی مجید هستیم" پوشش خبری قابل ملاحظه ای در رسانه های ایرانی و بین المللی داشته باشد. در روزهای پس از بازداشت او رسانه های خبری مهم بین المللی مانند نیویورک تایمز، بی بی سی، سی ان ان، گاردین و لوموند گزارش هایی درباره بازداشت توکلی و جنبش آنلاینی که از او الهام گرفته، در رادیو، تلویزیون، روزنامه ها و اینترنت، منعکس کردند. بسیاری از کسانی که به دفاع از ماجرای توکلی پرداختند و نیز بسیاری از مشارکت کنندگان، در خارج از کشور اقامت داشتند. فیلم معروفی در یوتیوب نشان می داد که تعدادی از مردان در پاریس روسری زنانه مانند عکس چاپ شده توکلی در خبرگزاری فارس، پوشیده بودند. [26] علاوه بر آن سایت "ایرانیان دات کام" از خوانندگان خود خواست که عکس های خود را ارسال کنند. این

سایت در آمریکا است و به ایرانیان دور از وطن سرویس می دهد. [27] باید از فیس بوک و یوتیوب سپاسگزار بود که سبب شدند طرفداران ایرانی و غیر ایرانی توکلی در داخل و خارج از کشور بتوانند با هم ارتباط برقرار کرده و به بازداشت او واکنشی هماهنگ نشان داده و در عین حال پیامی روشن و مبارزه طلبانه برای رژیم ایران بفرستند.

"ماهگی مجید هستیم" به عنوان یک کمپین رسانه ای اجتماعی توانست بازداشت توکلی را پوشش خبری داده و تلاش دولت ایران برای بی اعتبار کردن وجهه این فعال سیاسی جوان را محکوم کند. علی رغم اعتراضات جهانی و ماه ها تظاهرات مخالفین، توکلی همچنان در زندان و جنبش سبز حداقل در زمان حاضر ساکت است. محافظه کاران به خواسته های اصلاح طلبانه اهمیتی نداده و حتی محمود احمدی نژاد نیز اکنون با مخالفت متحدان سابقش در مجلس تحت کنترل محافظه کاران و نیز بیت خامنه ای روبرو است. امید به تغییر واقعی که در سال ۲۰۰۹ سرتاسر ایران را فرا گرفته بود، اکنون در حال کما است. آن گونه که مجید از سلول خود در زندان نوشت: "راه به سوی دموکراسی راهی طولانی و مشکل است، به خصوص در ایران" و آن گونه که او از زندان رجائی شهر به یاران دانشجوییش نوشت: "بیش از صد سال مبارزه مردم علیه حکومت های خود کامه و حاکمان اقتدار گرا و انحصار طلب، سر انجام در خشکسالی معرفت و انسانیت جمهوری اسلامی نشان داد که در گذر زمان باید مقاومت و ایستادگی را آموخت و یاد گرفت که هم زنده ماند و هم زاینده شد و قصه استبداد و بی حاصلی را به پایان برد. قصه صد ساله استبداد به ما آموخت که باید برای آزادی هزینه پرداخت و خطر ها کرد". [28]

Learn More

News & Analysis

[Amnesty International Page for Majid Tavakoli.](#)

["Free Majid Tavakoli" Facebook event.](#)

[Tavakoli, Majid. "For Change." Tavaana translation.](#)

[Tavakoli, Majid. "Let's Remain on the Side of the People." Tavaana translation.](#)

[Tavakoli, Majid. "Student Day Speech, Dec. 7, 2008" \(in Persian with English translation\).](#)

Books

Hashemi, Nader and Danny Postel (Eds.). The People [Reloaded](#): The Green [Movement](#) and the [Struggle](#) for Iran's Future. Brooklyn, NY: Melville House. 2010.

Multimedia

[Link Compilation of "men in hijab" photographs \(YouTube\).](#)

Footnotes

^[1] [Worth, Robert F. and Nazila Fathi. "Both Sides Claim Victory in Presidential Election in Iran." The New York Times. 12 June 2009.](#)

^[2] ["Iran police fire tear gas at opposition rally in Tehran." BBC News. 14 Feb. 2011.](#)

^[3] [Mackey, Robert. "Dec. 7: Updates on Student Protests in Iran." New York Times: The Lede blog. 7 Dec. 2009.](#)

^[4] [Tait, Robert. "Iran regime depicts male student in chador as shaming tactic." The Guardian. 11 Dec. 2009.](#)

^[5] ["Free Majid Tavakoli" Facebook event.](#)

^[6] [Iranian.com Gallery.](#)

^[7] ["Free Majid Tavakoli" Facebook event.](#)

^[8] [International Campaign for Human Rights in Iran. "Majid Tavakoli." 19 March 2009.](#)

^[9] [Tavakoli, Majid. "For Change." Tavaana translation.](#)

^[10] [Esfandiari, Golnaz. "Health Concerns Surround Majid Tavakoli, Heart of Iran's Student Movement." RFE/RL. 26 May 2010.](#)

^[11] [Amnesty International. "Student Activist Jailed for Speaking Out."](#)

^[12] [Tavakoli, Majid. "Let's Remain on the Side of the People." Tavaana translation.](#)

^[13] ["Iran student protests: Five years on." BBC News. 9 July 2004.](#)

^[14] [Freedom House. "Freedom in the World: Iran, 2004."](#)

^[15] [Lyons, John. "Students slaughtered in Tehran University attack." The Australian. 19 June 2009.](#)

^[16] [AFP. "Iran opposition says 72 killed in vote protests." 3 Sept. 2009.](#)

- ^[17] [Tait, Robert. "Iran arrests 500 activists in wake of election protests." The Guardian. 17 June 2009.](#)
- ^[18] [Reporters Without Borders. "World Report: Iran."](#)
- ^[19] [Reporters Without Borders. "Press Freedom Index 2009."](#)
- ^[20] [Fassihi, Farnaz. "Iran Mobilizes to Stifle Opposition Protests." The Wall Street Journal. 10 Feb. 2010.](#)
- ^[21] [Gladstone, Rick. "Election Fears and Economic Woes Pose New Challenges for Iran's Leaders." The New York Times. 2 Jan. 2012.](#)
- ^[22] ["Free Majid Tavakoli" Facebook event.](#)
- ^[23] [Radio Farda. "Iran Postelection Protests for Student Activist." 11 Dec. 2009.](#)
- ^[24] ["Free Majid Tavakoli" Facebook event.](#)
- ^[25] [RFE/RL. "Iran's Nobel Peace Laureate Praises 'Men in Hijabs' Campaign." 16 Dec. 2009.](#)
- ^[26] ["We are all Majid Tavakoli!" YouTube. 13 Dec. 2009.](#)
- ^[27] [Iranian.com. "About Us."](#)
- ^[28] [Tavakoli, Majid. "Let's Remain on the Side of the People." Tavaana translation.](#)